

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egész évre	16 ft. — kr.
Félévre	8 — —
Egy negyedre	4 — —
Egy hónapra	1 — 50

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A lyceum nyomdájában.
Kiadóhivatal:
A lyceumi nyomda „központi irodájában” főter gr.
Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DIJAK:

Ötször hasábozott garmond sor ára, vagy annak területe 6 kr.
Minden hirdetés után 80 kr. bélyegilleték külön számíttatik.
Nagy hirdetéseknek kedvezmények.

NYILTÉR

soranként, vagy annak helye 25 kr.
Reklamok:
hírfülszór soranként 1 ft.

KOLOZSVÁR, ÁPRILIS 6.

A szász ügy a romániai sajtóban.

A bukaresti „Trompettea Carpatilor” a magyarországi viszonyok iránt élénk érdeklődéssel viseltetik; tudomást szerez magának minden egyes politikai mozzanatról és véleményét azok iránt nem egyszer kockáztatja.

A területi felosztás s illetőleg a királyföldi viszonyok rendezése iránt Tisza által legújabb megalkotott törvényjavaslatnak egy hosszú cikket szentel, mely nagy vizsgálatunkra szolgál, miután az elismerés a miniszterelnökkel szemben ép azoktól jó, a kik róla eddig csak rosszszót tettek fel, egyre gyanúsítván mindenféle ékteleen dologgal.

E lap hazai viszonyainkról értekezve, így ír: „Az 67 iki alkotmány véget volt vetendő ezen anomáliának, ezen államnak az államban.

„De ki lett volna oly vakmerő, a ki begugia kezét a méhkasba, melyben két anya dirigál Bécsben és Berlinben.

„Ki intézett volna rohamot a 7 vár ellen, melyek Germánia által saját stratégiai operatívának szempontjából építették és erősítették Magyarország és Románia között.

„Nyolcz év alatt Budapesten 7-szer változott meg a kormány a nélkül, hogy egy me-részkedett volna megoldani e fontos, alkotmányba ütköző kérdést az igazság és egyenlőség szerint.

Végre az ember előállott. Két hete már, hogy Magyarország miniszterelnöke Tisza Kálmán félredobta minden előítéletet és nem véve számba a nagy germanisator, Bismarck haragos szemöldökeinek ijesztését, a ház asztalára egy oly törvényjavaslatot tett, mely a gordiusi csomót a román és magyar követek viharos tetszés-nyilatkozatai között ketté vágja.

„A szász kiváltságok, székeikkel és vá-raikkal megsemmisítetnek.”

„Olvastuk a román követek és lapok nyilatkozatait és valóban nagy vigasztalásunkra szolgáltak ezen elismerő nyilatkozatok a kormány e hatalmas ténye felett.

„Boldogok vagyunk regisztrálni a magyar kormány olyan cselekvényét, mely a románok vizsgálatára és javára szolgál.

„Erélyes miniszterelnöke a magyar államnak azonban itt sem állapodott meg. A szász privilegiumok eltörlése, melyek az erdélyi részeket 7 várra osztották fel, az ország új felosztását vonta maga után, a mely megfeleljen a helyzetnek, a kor kívánalmainak s az alkotmányoknak; hogy az ország minden lakója egyenlő legyen. Ily javaslat tétetett a ház asztalára.”

Kormányunkkal szemben ezen elismerő nyilatkozatok tanúsítják, hogy Románia józan sajtója minden elfogultság nélkül gondolkodik és ir belügyeinkről ott, a hol nem várja információit egyesektől, hanem a valóságos tényeket veszi fontolóra; a hol nem indul a gyanúsító nagy sokasága után, hanem marad a becslőlet és tisztesség útján.

E tények mutatják azt is, hogy a jó cselekmény iránt Románia sajtója kész azonnal elismerését kifejezni, a míg nálunk sokan a legszembeütőbb módon még itt is gyanúsit-ni készek.

De ne tegyünk szemrehányásokat. Ha beletekintünk Románia más vezér-szerepet játszó lapjaiba, hasonló nyilatkozatokra fogunk akadni, a melyek Tiszát az erély, a kitartás s az alkotmány-emberek mutat-ják fel; ha Tisza nincs, a nagy különbség a szászok privilegiumai és a többi lakók nyomorúsága között isten tudja meddig marad fenn botránykőnek az alkotmány embereinek szemében.

Minden szabadságkedvelő és józan gondolkodó magasztalja Tisza fellépését, még azok is, a kik privilegiumokat vesztek.

48-ban a magyar önkéntesen na-

gyobb privilegiumokat adott fel, mint a szász, mert szabadság és nemesebb érzete nem türte továbbra is embertársainak lenyűgözését; nem tudta nézni továbbra is, hogy ő több joggal rendelkezék, mint az ország más lakója, pedig fenn tarthatta e privilegiumokat, mert a hatalom kezében volt.

Feladta akkor a magyar az idők szelleméhez nem illő jogait s nem félt attól, hogy azok nélkül elpusztul.

Kislelkűség a siránkozó szászoktól, hogy egy pár pergamentért a falba verik fejüket s félnek, hogy azok nélkül éhen halnak el.

Nincs az országban szánakozó felettük, mert olyanhoz ragaszkodnak, a mit becsület-fentartani nem lehet.

Moldován Gergely,

— Az erdélyi és horvátországi csend-ország ügyében a hivatalos lap a következő közleményt tartalmazza, melyet már előre jeleztünk: „Ő császári és Apostoli királyi Felsége folyó évi márczius hó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a 8. és 10-ik számú (királyhá-góntuli és horvátországi) csendőrségi parancsnok-ságok azon szolgálati viszonyukra nézve, a melyben eddig a cs. és kir. közös hadügyminiszterium alatt állottak, folyó évi május hó 1-jével a magyar királyi honvédelmi miniszter alá helyeztessenek.”

A bécsi tárgyalások.

Budapest, ápril 4.

A bécsi tárgyalásokról a következőket írja a „Bud. Corr.”: A kereskedelmi-politikai tárgyalá-sok azon határozott célzattal folytatattak, hogy végre határozott eredmény jöjjön létre, és habár minden oldalról elismertetik az, hogy titoktartás tekintetében a lehető legszigorubb magatartást követik az illető körök, mégis mindennap a tárgyalásoknak újabb mozzanatáról jutnak hírek a közönség körébe. Főleg két mondas az, mely kü-lönböző formában újra, meg újra felmerül. Ezek egyike: „a két államfél vámterületi egységének

határozott fentartása.” Ez volna a tárgyalások legújabb eredménye. Mintha bizony ezen elvet egy egyszerűen, eltekintve a többi kérdésektől, decre-tálni lehetne és nem épen a többi fenforgó kér-déseknek s nem csupán a vámügynek egyetértő megoldásától volna ezen elv kimondása feltételez-ve. A fogyasztási adók ügye ép úgy összeköttetés-ben áll a közös vámterület kérdéssel, mint az általános vámtarifa. Mindaddig, míg a tárgyalások nem vezetnek tényleges eredményre, a közös vám-terület fentartásáról ép oly kevésbé lehet szó, mint a vámsorompók felállításáról. Hiszen e kér-déseket nem lehet egymástól elváltan megítélni, mert összefüggő, összetartozó egészet képeznek. A vámtarifa megállapítását célzó tárgyalások legke-vésbé adnak jogot ezen következtetésre, mert hi-szen ez legfőleg csak azt bizonyítja, hogy végre komolyan meg kezdetnek a tárgyalások.

A másik mondas, mely szintén igen gyakran hallható, az, hogy a tárgyalások „kielégítő ered-ményre vezettek.” Mit jelent ez? Kire nézve „ki-elégítő” a tárgyalások? Ha „eredményről” egy-általában szó lehet, akkor ennek mindkét részre nézve kielégítőnek kell lennie, mert máskülönben talán csak nem lehet eredményről szólni? (A „B. Corr.” önmagát czáfolja.)

Szemben a fenforgó körülményekkel nem marad más hátra, mint megvárni, míg a két kor-mány részéről előterjesztetik a tárgyalások ered-ménye, a mi bizonyára rövid idő alatt meg fog történni. Mindaddig, míg ez meg nem történik legfőleg csak találgatásokról, de nem pozitív ér-tesülésekről lehet szó.

A „Pester Corr.” ugyane tárgyról a követke-zőket írja:

„Valami tényleges, kézzelfogható dolgot ma sem jelenthetünk, s valószínűleg az egész hét folyamában nem fogunk jelentetni. A két kor-mány körében a fenforgó kérdések beható tár-gyalás alá vétettek, s e tárgyalások azon meggyő-ződést érlelték meg egy az osztrák, mint a magyar kor-mány tagjaiban, hogy egyik kormány sem hatá-rozhatja el magát a végső lépésre, hanem okve-

TÁRCZA.

MILTON.

(Dráma négy felvonásban. Írta: Jókai Mór. Előadott a budapesti nemzeti színpadon, 1876. ápril 3-án.)

Daczára a címnek s a személyek között elő-sorolt más történelmi neveknek, igazságtalanságot követne el a szerző ellen, a ki azt állítaná, hogy „Milton” ban történelmi drámát kívánt nyújtani. Ő, mint az a lapokban is említve volt, a meiningeni herczeg szintársulatának vak művésztől Weilen-beck Józseftől vette az impulzust e mű megírásá-ra, mely társulat tudomás szerint az előadás min-den külsőségében kiváló gondot fordít a fényre és hűségre. Azért tehát nagy befolyással volt a mű koncepciójára és kidolgozására a költő törekvése, hogy a színi kiállításnak és életteljes csoportosi-tásnak elegendő tért nyújtson, s hogy egyszers-mind a czimszerepet a szeme világát vesztett mű-vész számára alkalmassá tegye, kiuek indítására a mű eredetileg íratott s németre lefordítottat. Min-den lépten nyomon emlékeztetve vagyunk rá, minő forrásból merítette a költő drámája eszméjét. A művész személyisége, ki nemcsak az eszmét adta, hanem a kivitelhez is szolgáltatott némely vonást, költőileg reprodukálva tűnik fel e műben. Egy sze-me világát vesztett embert látunk magunk előtt, ki szenvedése nagyságáról tudattal bír ugyan, de férfias bátorsággal viseli azt s életének éjszakája által, melyre nem következik felvirradás, nem en-gedi elsötétíttetni munkaöszönét és teremő ere-jét. A hős e fogyatkozása nemcsak ki van emelve, de egy van tárgyalva, mint a jellemnek egy ele-me, egy ahoz tartozó vonás.

Milton, első felléptekor még lát valami homá-lyosan s még el akarja magával hitetni, hogy a mi szeméire borulni kezd, az nem a megvakulás éje. Így szól pl. lányához, Bórához, kit fehér ru-hájáról felismer:

Ha az egész világ is sötét immár,
Te még világ vagy benne én nekem.
Órök káprázat rémalakjain át

Sűrű ólom nehéz homály kódében
Utolsó csillagom, te, tünemény!
Az én leányom! Oh mindig viseld
Ezt a fehér ruhát. Ez én nekem
A közbenjáró: föld és sir között.
Ez a tanum, hogy látlak, nem vagyok vak.
S én még óhajtom látni a világot,
A szép földi világot, a mit Isten
Teremtett és az ember folytatott;
S nemcsak álmodni róla, látni is.
A harmat ragyogását zöld fűvön
S a hálakönyvet nemzetem szemében,
A fát virágival s gyümölcsével,
S melyet magból neveltem én magam,
A szent szabadság fáját, a midőn
Megrázza a szél és érett gyümölcs
Eik le róla: hulló korona.

Az elbukott koronát azonban a fejnek is kö-vetni kell, mely hordozó. Cromwel hozza a hirt, hogy a parlament halálra ítélte Károly királyt s Miltonnak, mint az államtanács titkárának, most alá kell jegyezni a haláltételeket. Ez vonakodik, egy költői lélek a vértől undorodó kedély minden irtózatával, de egy házánál levő királyi lovagnak (Morton) a puritánok ellen intézett kifakadásai által felingerelve, végre rászánja magát, hogy a végzeteljes okmányt alájegyezze. E fölötti felin-dulásában és megrendülésében érzi, hogy szeméi-nek utolsó fénye is kialszik. Mint ama betegek, kik betegségük minden árnyalatáról tudomással bírnak, Milton is azonkép festi az agyában táma-dó forrongást s ama rémeket, melyek kíséretében az örök éjszaka szeméire borul.

Az első felvonás e katasztrófán kívül ama szerelmi dráma kezdetét is magában foglalja, mely-nek hőse Bora, a Milton leánya. Két ifju verse-nyez kezéért. Az egyik, a királyi érzelmű Morton Edgar lovag élete veszélyeztetésével lopozkodik a városba, melyben most pártja ellenségei uralkod-nak s meg akar vinni Milton titkárával, Lam-berttel, ki neki kétszeres ellenfele; mint puritán s mint versenytársa Bóra szerelemért. Heves szó-vita támad közöttük, melyek nemcsak szerelmüket, hanem a politikai eseményeket is illeti. Akkor lép közéjük Bóra. Eleinte úgy látszik, mintha válas-zásában haboznék a merész Morton lovag s a cse-n-des, meggyerő Lambert között; de aztán vissza-utasítja mind a kettőt, kijelentvén, hogy miután

atyja megvakult, egyedül az ő ápolásának akarja szentelni életét. E visszautasítás folytán a heves lovag Milton életét fenyegető nyilatkozatra fakad, mely fenyegetését azonban minden erőszakossága mellett sem válthatja most be, mint királyi lovag menekülni levén kénytelen. — Lambert megígéri, hogy a megvakult Milton védelmére mindig köze-lében marad. E párbeszédben van foglalva ugy-szólván az expositio magva, mely kilátást nyit a további fejleményekre.

A következő események egészen megváltozott viszonyok között folynak le. Cromvel régen halott, sőt már egy idő óta II. Károly uralkodik s míg az első felvonásban Morton lovag volt a menekü-lő s a puritán Lambert, mint az uralkodó párt híve, részt vett az uralomban, — most a má-sodik felvonásban Morton hatalmas kegyencze a királynak, s Lambert csak a menedéklelő oltalma alatt térhet vissza száműzetéséből, mely levélhez is csak a szánakozás és könyörület juttatta. Az el-ső és második felvonást tehát legalább is kilencz évi időköz választja el, mint a mennyi idő I. Ká-roly lefejeztetése s II. Károly trónra lépte óta le-folyt. A szerző azonban ez időt annyira megrövi-díti, hogy a második felvonás személyei csak oly korszaknak tűnnek fel, mint az első felvonásban s a szerelmi láng még nem lobbant el. Nem ki-ván tehát, mint említők, történeti eseményeket dramatizálni, hanem csak színi hatással bíró hatá-rozott helyzeteket alkotni. Az alkalmilag kínálko-zó történeti vonásokat nem mellőzi, de sok olyat is felhasznál, a mi a történettel ellentétben áll. Ilyenkor azonban akként fűzi össze az anyagot, hogy azon, tisztán képzeleti jelleg mellett, a tör-téneti valóság mindig átszillog.

Igy láttuk, hogy Milton az első felvonásban teljesen megvakul ama lelki felindulásában, mely-lyel a királyi halálós ítéletét aláírta. Ha e felindu-lás csak a haláltételek iránti irtózatából támad, e katasztrófa a történelmmel ellenkező módon len-ne előidézte. De e felindulás a királyi lovagnak a puritánok ellen szőtt szidalmából is származott s ezt e jelenetet a történeti valóság színezetével ru-házza fel. Mert Milton akkor vakult meg teljesen, mikor szembaja daczára a „defenzio regia” ellen czáfolatát írta, a mely „királyi védelemben” az

„Isten harcosai” gyilkosok és rablók söpredéké-rek szidalmaztatnak.

Ép ily módon lehet kimutatni, ha nem is tel-jesen, a történeti valósággal való összhangzatot Milton szerencsétlen házasságának festésében s a költő üldöztetésében, ki költői munkálkodásába te-metkezve, elvonultan él s vaksága terhét filozófi nyugalommal, sőt derűtiséggel viseli. Erre vonat-kozólag mondatja vele Jókai:

Csendes nyugalmas kis tanyám, világom,
Milyen jó benned élni én nekem,
Melyet, mint egy külön kicsiny planetát,
Magam számára én magam teremtek.
S belé csak azt veszem föl, ki szeret.
Milyen nagy a vak ember láthatára.
S le nem megy róla a nap sohasem,
Itt nincs boru, zivatar, ég csapása.
Örökös béke van s égederület.
Mióta nem látom az emberarcot,
Jobban tudom az embertársat szeretni.
Oh az örök sötétségnek országát,
Nem ördögök lakják, de angyalok stb.

A míg Milton ily boldog önámításban él, kü-rötte katasztrófa készül, mely egyfelől az első felvonásban jelzett szerelmi viszonyynal van ösz-szefüggésben, másfelől színpadi zárhatásra vezet. Morton még mindig törekszik Bóra kezé után, de nem tesz semmi olyat, a mi által egy nemes lel-kü férfiú a nő szerelmét megnyerni remélhetné, hanem az első felvonás végén kiejtett fenyegeté-séhez hiven. Milton elvesztésére tör, hogy így el-hárítsa az utból azt az akadályt, mely vizsztatart-ja Borát, hogy férjhez mehessen. Ő is egyike azok-nak, kik a csöcseléket fellázították, hogy Milton házát pusztítsa el; előbb azonban tudatja a ve-szélyt Milton nevével s menedéket ajánl az ő, va-lamint Bora és Milton számára saját várában. Bora azonban az időközben vizsztatart Lambertnek ígérkezett oda, s ezentől teljesen külön jó a ve-szélyeztetett vak költő segélyére Flye, az orvos. Ez ugyanis azt az álhírt terjeszté előbb, hogy Mil-ton meghalt. Most tehát temetést rendez, mely által a ház elé gyűlt csoportot eltéríti onnan. Az ez alkalommal ünnepélyesen eltemetett koporsók-ban pedig Milton teste helyett iratai rejtőznek, melyek a trónra és a királyi pártira veszedelme-sek s melyeknek kedvéért a népet felbujtották, hogy Milton házára törjön. Ez alatt azonban egy

lenül szükséges a kölcsönös megállapodás. Mindaddig azonban még nem találták meg a módot arra, mely e kérelhetetlen szükségességet tényre változtassa, s majd úgy látszik, mintha az érkező miniszterek maguk is kétségbe volnának esve a földött, hogy e módot nem fogják megtalálni. Jó akarat egyik részről sem hiányzik, s valóban a tanácskozó kormányfőnek, mondhatnók, sokkal nagyobb aggodalommal és törekvéssel gondolkodnak arra, miként hozzák létre a kölcsönös kielégítő megállapodást, mint arra, miként szerezhethetne egyik vagy másik fél nagyobb előnyöket az általok képviselt állam részére, s noha a bankkérdés mindaddig az érdemleges tárgyalásnak csak legelső stadiumában van, már ma biztosan állítható, hogy ezen kérdés fogja a legkevésbé nehézségeket okozni.

A cartel-kérdés képezi a legfőbb nehézséget, mely tekintetben két egymással makacsul ellentétben álló áramlat érvényesül. De utóvégre is ez csak egy pont. A vámkérdésnél azonban számos, főfontosságú, milliószerű összegekkel kifejezhető kérdések és életbevágó elvek forognak fenn, melyeknél az „igen” és „nem” között közeputat találni feletté nem nehéz. Ugyanez áll a vámvisszatérítés és a fogyasztási adók ügyére nézve. Mindemellett a tanácskozó miniszterek azon erős meggyőződést táplálják, hogy végre is és pedig a jelenlegi tárgyalások alkalmával, valamennyi kérdés tekintetében egyetértés jön létre.

Ez a valódi helyzet, mely nemcsak hogy nem örömdetes, hanem valóban kínosnak nevezhető mindkét államfélre nézve. De a monarchia mindkét államának érdeke megfogja bizonyára találni a helyes utat, minthogy utóvégre is ezen érdekek képezi azon találkozási pontot, melyben a két állam külön érdekei össze kell hogy folyjanak.

Bécs, apr. 4. A vámtételek ügyében tegnap és ma osztrák részről Chlumetzky és Bazant, magyar részről Simonyi és Matlekovic együtt tárgyalták a tételeket; közeledés azonban a tételekben kevés történt; pénteken a gyapju s gyapot-kelmék technikai beosztása iránt tanácskozás tartatik, melyre Budapestről szakértők hivatnak a megfogyasztási adók kérdéséig még eddig elő nem került. Az osztrák nemzeti bank igazgatósága a múlt napi pourparlerk alkalmával tervet mutatott be Széllnek, mely a föltételeket tartalmazza, melyek mellett a nemzeti bank a magyar bank-ügy megoldására vállalkoznék. Széll most foglalkozik az ajánlat megvizsgálásával. Ma a közös budget tárgyalatott s holnap is ez folytatatik; ezért, s a szakértők bevértéséért holnap a vámuügyben nem lesz alkudozás.

Külföldi politikai szemle.

A nap egyedüli kiválóbb eseménye a francia kormány nagy pénzügyi actiója az egyiptomi khedive érdekében. Ismeretes dolog, hogy Angolország a múlt év vége felé a francia kormány háta mögött és nagy bosszúságára birtokába kerítette a Suez-csatorna részvényeinek egy

harmadát. Az is tudva van, hogy a londoni kormány kellően kiszákmányolta ez előnyét s úgy szívolán gyámsága alá helyezte a khedivet, a ki a megalázó helyzetbe nem igen akart beleenyugodni. A két fél viszonya folyton feszültebbé lett s Franciaország, úgy látszik, igen ügyesen felhasználta az alkirály és angol tanácsosai közt fennforgó nézeteltérést. Legutóbb az egyiptomi államodóság aprilisi szelvényének beváltására az alkirály újabb kölcsönt akart kötni s a terv támogatására kérte az angolokat.

A khedive már két héttel ezelőtt kijelentette, hogy Anglia vonakodása őt Franciaország karjaiba fogja hajtani s itt fogja keresni ama segélyt, melyet az Egyiptom körül leginkább érdekelt hatalom, Anglia tőle megtagadott. De Londonban minden áron ellenezték az új kölcsönt s úgy látszik arra akarták a khedivét kényszeríteni, hogy a török kormány példájára ne váltsa be a szelvényeket vagyis mondja ki az állambukást. Franciaországban levén az egyiptomi állampapírok nagy része elhelyezve, Decazes herczeg politikai és pénzügyi okokból egyaránt indítatva érezte magát a khedive részéről martius 31-én intézett felhívásnak megfelelni. Rögötn miuizster-tanácsot hívott össze, mely még az nap beküldé Londonba a szelvénybeváltáshoz szükséges milliókat.

A francia senatus tegnap rövid vita után elfogadta az ostromállapot megszüntetésére vonatkozó törvényjavaslatot. Jellemző, s az idők jelének tekintik, hogy a javaslat tárgyalására kiküldött bizottságban Ladmirault tábornok, Páris katonai főkeormányzója kijelentette, hogy az ostromállapot megszüntetése a főváros közbiztonságát nem fenyegeti, mely fedezést a derék tábornok a Buffet-kormány alatt bizonyára sohasem tette volna. Az is figyelmet érdemel, hogy Ribot igazságügyi államtitkár kijelentette Gambettának, hogy a kormány minden egyházi társulat ellen, mely a törvényt megsérti, így például a „Jézus király”-ról nevezett, s ismételve említett társulat ellen is, erőlyesen fel fog lépni.

Ez utóbbi társulat főleg Mun Albert gróf választásakor szerepelt. E választásra nézve tudvalevőleg a kamra vizsgálatot rendelt el s a vanesi püspök, Mun ur főkörtése, értesíté a kamra bizottságát, hogy kihallgatás végett a bizottság rendelkezésére állítja magát.

Mac Mahon is kezd megbarátkozni azon új elemekkel, melyeket a legutóbbi választások fölszínre hoztak. Múlt pénteken igen fényes estély volt nála az Elyséespalotában. A köztársasági képviselők és senatorok nagy számmal jelentek meg; nejeik ép oly fényes és elegáns tofítottban mutatnak be magukat, mint a legfőbb aristocritia tagjai. A tábornagy és neje igen szílyesen társalogtak a vendégekkel.

Az ostromállapot megszüntetésével Párisban egész sereg új lap fog megjelenni. A többek közt a „Rep. Francaise” azt jelenti, hogy „Petite Republique Francaise” czimmet a lap olcsó kiadásban is megjelenik, hogy a szegényebb osztályok,

melyekre szintén kiterjed a választó jog, szintén olvashassanak nekik megfelelő lapot.

A török kormány azon kellemes hírrel lepte meg legközelebb hitelezőit, hogy az aprilisi szelvény nem fog beváltatni. A múlt évben a szelvény tudvalevőleg felére reduclálták, most azután a másik felével adósak maradtak. Azt ígérük ugyan, hogy ez összeget 6% késedelmi kamattal július 1-én kiifizetik, de ilyen ígéretekre vajmi keveset adhatni. Most ugy látszik, azzal akarják elútni a dolgot, hogy a pénzügyminisztert elbocsátják. Ezel azonban a hitelezőkön alig lesz segítve. A francia és angol hitelezők delegatusai jelenleg Konstatinápolyban vannak, de minthogy a portának egyáltalán nincs pénze, ottan vajmi kevés lehetnek.

A szerb kormány is alkalmazni akarja „az önkényes kényszer kölcsön” rendszerét. Mint-hogy a szerbek külföldön sehogysem tudtak pénzt kapni, a kormány a skuptsina állandó bizottságának beleegyezésével elhatározta, hogy magában az országban fog önkényes, 12 millió francra menő nemzeti kölcsönt fölvenni, a melyhez a községek vagygonukhoz képest járulni kötelesek. Ha a kormány ez uton egy kis pénzt kap, ismét lesz módjában megkezdeni a katszádi játékot.

Közállapotaink és az iskolai takarékpénztárak eszméje. *)

Van egy nagy része a társaságnak, mely a fényűzés s urhatnamsági vágyaktól elragadtatva, a takarékoság ödvöző hatását nem ismeri fel, éveken át csak a külfényt hajhászta, míg végre háztartása rövid és disztelen feltűnés után, mint egy kártyaház romba dől.

Az egyes személyben úgy, mint az egész személyben mutatkozik a takarékoság illetlen hiánya, s a társadalom minden rétegéből lehetne számos példát felhozni annak bebizonyítására, hogy ép a könnyelműség és pazarlás, a takarékoság ezen ellentétei, mily sokféle tévutra vezetnek egyeseket.

Bátor leszek néhány kisebb-nagyobb példát csak a legutóbbi időből felhozni.

X megye elhatározá, hogy folyamodni fog a magas miniszteriumhoz az iránt, hogy az új beosztásnál a törvényeszk X-ben meghagyassék. Ha e folyamodványt posta útján küldik meg, az semmibe sem került volna; vagy ha annak átnyújtásával 3—4 személyt biznak meg, a kiadás még mindig csekély lett volna; ők ezt nem tették; hanem ősi szokás szerint nagy számú küldöttségnek kellett a folyamodványt átadni. A hírlapok szerint 30 tagból állott a küldöttség, jöthetnek nek néhány tagja Budapestén lakik, mégis 20—30-nak vagy tán még többnek X-ből ide kellett utazniok, pénzt költenöik, időt mulasztaniok, a nélkül, hogy kérvényüknek ily módon történt át-

*) E közleményt Weisz B. F. kir. tanácsos felolvasásból vesszük át, melyet az iskolai takarékpénztárakról a „nemzetgazdasági egylet”-ben tartott Budapestén.

epedő világtalan költő a látás kéjérzetét kifesti magának, azt a rég nélkülözött kéjt, melyet ime elér, midőn lelke fölemelkedik az éjszakából az örökké tartó nappalra.

Ah, mily világosság dereng elém!
Nézd! Nem vagyok vak. Ismét lát szemem.
Fényt, mit leirni emberajk tehetlen, —
Miként ha a naptányér széterülne.
S betöltene a végtelen eget. —
Egy hétszínű szírványú lángival
Altalihalva láthatártalan
Azzárnak tengerét. — A fényözönben
Biborszegélyu rózsafelhők úsznak,
S rajtok mosolygó édes angyalarczok. —
Oly ismerős mind, mint egy sirbatett
És újra feltalált gyermeknek arca.
— A fényes égneik távol mélyiből
Még fényesebb pontok közelgenek.
Napok, világok! Fényözveze gömbök,
Olyan sietve jönek! Egy amott,
Mind zöld sziget, hogy uszik ott felém: —
Rohanva, mint közel ő ástökös,
— Mi szép világ! Befedve zöld viránnnyal.
— Kék tengerekkel, mik tündérhajókat
Ringatnak bitor vitorlák alatt.
— És delibámutatta városok.
Aranytökökkel és gyöngyházfalakkal.
És emberekkel, kik repülni tudnak. —
Ah, a szabadság planetája ez!
— Hogyan közelg! Már itt előttem áll!
Már nem vagyok vak! Látok újra mindent!
És annyi fénytől szemem el se huny!
— Ah nekem is szárnyam keletkezik.
— Közel, közel, imádot új hazám!
Te annyiszor megálmolt édenem
Sietve szállok. — Föltalálalak! (Meghal.)

Ez egyike ama számos, részint lyrai, részint epikus leíró vagy retorikai szárnyalásu helyeknek, melyekben Jókai „Milton”-ja tán még gazdagabb, mint előbbi drámái.

A ragyogó díkczióhoz, mely az olvasósa mindenesetre, de művészi előadás mellett a közönségre is megteheti hatását — még néhány hatásos jelenet csatlakozik, mely a külső eszközök hatásos kifejtésére is alkalmat nyújt, s összefüzi az egész szet a habár nem mindenütt szervesen fejlesztett de jelenetről jelenetre legalább külsőleg előkészített s tervszerűleg befejezett cselekmény.

Dr. Dux Adolf.

nyújtásától nagyobb hatást vagy sikert lehetett volna várnok.

Fővárosunknak hivatalos helyiségekre volt szüksége, s hatóság elhatározta, hogy a Lipót-utcai telkén hivataloknak alkalmas házat építtet. — Az első költségvetés 3—400,000 frtra rugott, De ezzel sem voltak megelégedve. A nagyzás szel-leme annyira erőt a vezetőkön, hogy végre is nem hivatalház, hanem oly díszes palota állt elő, mely 840,000 frtra került.

Ha a főváros nem 7—8% os kölcsön után nyert pénzzel, hanem saját pénzéből építtet, még akkor is rosralásra méltó e tette, melynél talán 400,000 frtnál többet adott ki fényűzésre, mert ez összeggel sokkal szükségesebket lehetett volna építeni, p. o. kórházat a szegény sinlódó betegek számára, kik még most is abban a fertőztetett Rókus kórházban, vagy azokban a nyomorult barákokban szenvednek, fővárosunknak nagy szégyenére.

Igy történik ez az iskolaépítéseknel; szerény és a gyakorlati czéloknek megfelelő iskolák helyett díszes palotákat emelnek.

De ez nem csoda. A „volt kormányok sem gazdálkodtak jobban: építtettek vámházat, mely a nagy luxus következtében közel négy millió forintba került; holott ha egyszerű, a szükségnek megfelelő építtettek, a költség felével is beérték volna; a másik felével pedig az olyan nagyon szükséges és valóban életkérdést képező közraktárakat építtetheték volna föl.

És így van ez nálunk nagyban és kicsiben; így van ez most és így volt régebben.

A negyvenes években történt, a midőn boldogult legoagyobb hazánkia, gróf Széchenyi István, ama volt homokpusztára, a Széchenyi-sétárat létesítését tervezvén, adakozásokat gyűjtött; panaszkodva, szokott modorával elbeszélte, hogy az ifju főurak nem igen hajlandók ilyfélére áldozni, — mondván — „Te mindig csak pénzt kérsz mindenféle, már szinte ki kell kerülnünk téged, mert mindig koldusz.” — „Erre, úgy beszélt, „össze hittam őket és azt mondtam nekik: Te N. N, és Te... és Te ott láttalak benneteket a múlt héten Bécsben a wieden színházban; mikor Lind kisasszony a Vielkában énekelt, akkor 50 forintig kellett fizetni egy zártszékért, azt nem drágáltátok, (én — ugymond — mint vendég voltam egy páholyban jelen), az ilyesmire van pénzetek; ha a cigány a kedvencz nótátokat buzsa, akkor oda dobok neki 10, 20 frtot; más egyéb magyarázatra nem igen alkalmas dolgokra százkat, de még többet is pazaroltok, de ha én egy hasznos ügyben járok, akkor haragosan elfordultok tőlem, Ti...”

„Félek, nagyon félek, — folytató hozzáam szölvá a nagy férfiu, — hogy a könnyelműség, a számitás nélküli pazarlás nálunk már nagyon elharpódzott és egész jövőnket, fennállásunkat, függetlenségünket kockáztatja.”

Ezeket és más hasonlókát mondott Széchenyi ezelőtt harmincz évvel és igazán félnünk kell, hogy lehangelő jóslatai beteljesednek, ha a józan és célszerű takarékoságot a legkomolyabb gondolkodás tárgyává nem tesszük.

Egyik legnagyobb hibánk az, hogy nem félünk az adósságcsinálástól. Országszerte általános a panasz, hogy „nincs elegendő hitel” — „nincs elegendő pénz” — azért a tömérdek folyamodvány az országgyűléshez egy felátlítandó, önálló független nemzeti bank iránt, azon boldog hitben hogy ha az létre jön, akkor minden bajnak vége leend, mindenkinek lesz annyi pénze, mennyire szüksége van, szóval paradicsomi életet várnak a nemzeti banktól. — Senki sem tagadja azt, hogy a független önálló magyar nemzeti bank kiszámíthatlan hasznára leend az országnak, és hogy ezt hazánk méltósága is joggal követeli, de úgy látszik, hogy valamint a politikában sokan azon hitben élnek, hogy a „selgouverment” abban áll, hogy mindenki azt teheti, a mit akar, egy nemzeti bankról is számosan azt teszik fel, hogy e bő forrásból mindenki annyit merithet, a mennyivel minden szükségét fedezheti.

Hogy mennyire téves e felfogás, azt a prakticus emher előtt magyaráznom sem kell.

Hisz köztudomásu dolog, hogy pénzintézeteknél ritkán kevés, sőt néha fölös s forgalmi töke, és hogy fekvő birtokra valamint váltókra, a legtöbb esetben bőven kerül pénz; csakhogy megkivánják, hogy az alap solid s biztos legyen. A kinek alkalmá nyilik részt venni a különféle kölcsönök megszavazásánál, azt tudja, hogy a hol csak lehet, az intézet érdekeinek veszélyeztetése nélkül engedélyezhet, ott a kért kölcsön összeg meg is szavaztatik.

És az állam?

Valóban rettentő képet nyújt nálunk összeállítás azon veszteségnek, melyek folytán a mi állami kölcsöneink többé kerültek, mint más államokéi.

Mily csekély hitelnek örvend a magyar pénzügy külföldön, mutatják a magyar állam által fölvet kölcsönök feltételei, ha azokat ugyancsak más államok által ugyanazon időben fölvet kölcsönök föltételéhez hasonlítjuk. Ez összehasonlítás mutatja a következőket:

A magyar vasuti kölcsön, mely az 1869/72-diki idoszakban a piacra hozatott, ha pontosan számítunk 8.07%-ba került (árfolyam 68.56); ellenben az ugyanazon időben Franciaország által

másik csoport más uton közel jutott a fenyegetett házhhoz s felgyújtotta azt. A magára hagyott vak ember most a legnagyobb veszedelemben forog, de megmenekül, mert Morton megjelen s elfogja őt a király nevében.

A harmadik felvonásban Morton újra megkísérti Bora kezét megnyerni; de ez visszautasítja s így ő, az érintett titkos iratok miatt, vádlóként lép fel Milton ellen, kinek általa elcsábított neje is támogatja őt, mint terbelő tanu. Eközben a király, hogy biztosabban léphessen fel, kihallgatja a vak vádlottat, anélkül, hogy fölfedezné magát, sőt inkább régi párthívének és bajtársának adja ki magát. E kihallgatáskor Milton ugyan sokkal mérsékeltebben nyilatkozik, mint a hogy a király gondolta volna; de a kérdéses iratokról mit sem árul el s nem tudja, ki előtt áll, oly igazságokat mond, melyek a király hiúságát sértik. Milton e merész nyilatkozatáinál Milton ellenségei és barátai, kiknek a kihallgatáson hallgatógon jelen lenni megengedetett, eleinte néma kifejezésekkel, de majd heves kifakadásokkal árulják el különböző érzelmeiket s a jelenet élénk, mozgalmas befejezést nyer, anélkül, hogy a cselekményt tetemesen előmozdítaná.

A negyedik és utolsó felvonásban az imént eredménytelenül maradt kihallgatás ünnepélyes folytatást nyer s ekkor Milton neje nemcsak forradalmi érzelmeikkel vádolja Milont, hanem őt és leányát vazáslattal is. Ez azonban nem egészen természetes. Az atya és leány közti szoros viszony csak a gonosz asszony korlátolt képzeletében alakul bűbájossággá, s hogy ez mennyire lehetséges, azt a költő a következő költői casuistikával magyarázza, azt mondatván Lady Miltonnal:

Én vádolom sir Milton Johnst s leányát,
Hogy a midőn urunk Károly király
Kilétét eltitkolva vélt beszélni
Miltonnak: ők család játékok útek
S a „kettős látásnak” varázslatával
Milton leánya felvilágosítá,
Hogy a király az, a kivel beszél.
— Csalás volt, — bűvészet és árulás!

Erre támaszkodik aztán a további vád, hogy Milton, midőn az imént kemény igazságot vágott a király arczába, jól tudta, hogy kivel beszél, mert leánya a varázslat erejével elárulta azt neki.

E vádat Morton megerősíti, míg Lambert rágalomnak jelenti ki, — mi által párbajra kerül a dolog, a mihez különben már e felvonás kezdetétől minden készen áll, mert a király maga akarja a párbajt, és pedig egészen középkorias formában, mivelhogy kedvese, Portsmouth herczegnő látni kívánt egy oly tornát, a minőrül a lovagkorl szölo könyvekben olvasott. A torna tulajdonképi czélja azonban alkalmasint az, hogy a darab egy oly festői kiállításu csoportosítás hatásával végződjék, a minőt egy ily párbaj, kivált lóháton, nyújt. E párbajban Morton elesik. A győző Lambert megnyeri Bórát, de Milton meghal. Megszakadt szíve, amint meghalja, hogy neje az elesett Morton hullájára borul, őt kedvesének nevezi a együtt akar vele a sirba eltemetni.

Ez a darab tartalma, melynek lényegéről a bírálati tárgyalás alig lenne képes kellő fogalmat nyújtani. A cselekmény nem fejlődik ugyan mindig organikusán a jellemekből, de azért még sem zilált, hanem — a 3-ik felvonás emlékeztető 4-ik felvonásbeli némely ismétlések kivételével — jól megfontolt terv szerint vannak kombinálva. S habár a személyeket inkább a költő vezeti cselekményeikben, mint saját akaratuk, azért még se pusztán életnélküli alakok, hanem életképes jellemek, és némely excentrikus vonásaikat mellőzve, mindig belül maradnak a széépészeti körvonalon és a lehetőség határain. A kivételekhez sorozandó Morton, ki bár mint erőszakos, szenvedélyes jellem, jól felismerhető vonásokkal van festve, cselekvésében annál kevésbé érthető; elcsábítja Milton nejét, hogy azzal az érzékeny költőnek fájdalmat okozzon s őt megölje és így Bórát felszabadítsa a gyermeki rakaskodás kötelekeiből, melyekkel atyjához fűzte magát. Ez erőszakot okoskodás s nem amaz erőlyes akart, mely egyedül vezethet drámai cselekvésre. Hogy Milton az adott keretben meghalni kénytelen, szintén kevésbé indokolható; de ha már meg kell halnia, halálának drámailag indokolva kellene lenni. Ellenmondás van abban, hogy ugyanannak a hütlensége mérje rá a halálos csapást, kinek botor és gonosz vádjai az imént csak guyszavakra tudták fakasztani. E befejezést a költő felhasználja, hogy a haladkő költővel hatyudalát mondassa el. Az elragadtatás kitörése az, melylyel a fény és szín után

Csiky Imre fűszer,

1876-ik évi

friss töltésű bel- és külföldi
természetes ásványos

GYÓGYVIZEK

nagy része

Csiky Imre

fűszer, mag- és gyógyviz-kereskedésbe

Kolozsvárt

megérkezett

és jutányos árban kapható.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Kereskedésbe

ÁRJEGYZÉK.

Ujabb időben minduntalan olvashatni hirdetéseket, hogy ez vagy amaz üzletben a cikkek gyári áron alul adnak el. Meggyőződés, hogy az efféle ígéretek csak a vásárlók ártására vannak számítva, bátorodom közölni

első bécsi és marburgi

CZIPŐ-RAKTÁRAM

(Diszárutár, a Jósika-ház alatt.)

ÁRJEGYZÉKÉT,

a mely minden gyári áron aluli eladással kiállja a versenyt.

1 pár férfi czipő, zergebőr, csúggal	4 fl 50 k.
1 " " " lakkbőr	5 " 50 "
1 " " " vikszos	5 " — "
1 " " " " finomabb borított	6 " 50 "
1 " " " " keztübbőr, lakkal	6 " 50 "
1 " " " " muszkalakk, posztóval, térdig érő szárral	8 " 50 "
1 " női czipő, evelasztin, czugos, magas sarokkal	4 " — "
1 " " " " dto. finomabb	4 " 50 "
1 " " " " dto. fűzővel	3 " 50 "
1 " " " " dto. " finomabb	4 " — "
1 " " " " zergebőr, lakkal, czugos	4 " 50 "
1 " " " " dto. finomabb	4 " 50 "
1 " " " " keztübbőr	5 " — "
1 " " " " finomabb	5 " 50 "
1 " " " " dupla sarku	6 " 50 "
1 " " " " zergebőr, fűzővel	4 " — "
1 " " " " finomabb	4 " 50 "
1 " gyermek czipő, vikszos	3-4 " — "
1 " leány-gyermek czipő, zergebőr, magas sarku	1 frt 80 — 4 frt.
1 " kivágott csecsemő czipő	80 krtól 1 frtig.
1 " sétaczipő, női, evelasztin	3 frt 50 krtól 4 frtig.
1 " sétaczipő, női, bőr	4 frt 50 krtól.

Férfi és női reggeli czipők 80 krtól 1 frt 20 krig.

Férfi és női reggeli czipők 80 krtól 2 frt 50 krig.

A fennebbi "árjegyzékben" elősorolt lábbelik jóságáról kezeskedik az idézett gyárak jó hírneve és t. cz. állandó vásárlói is bizonyára meg vannak e tény felől győződve. Igazításokat el fogadok, fejleéseket, vagy bármely hibákat rögtön, legkésőbb 24 óra alatt teljesítek.

Továbbá: Pottendorff gyapot, csomagja 1 frt. Valódi király-gyapot, különböző színi, szám szerinti árban.

Gépczéma, 6 százu, darabja	8 kr.
1 vég pertli, széles	8 kr.
12 darab topánfűző	10 kr.
1 pár harisnya, színes vagy fehér	10 krtól 40 krig.

Végre mindenféle galandok, e piacon a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árban kaphatók.

A legpontosabb szolgálatról üzletben, Fischer Antal úr a legelőzékenyebben gondoskodik.

Együttel bátorodom látszereszi cikkeimet, férfi fehérnemű-raktáramat, rövidáruimat, írószközeimet, esernyő-, esőköpeny-, gyermekjáték-, halászkészlet-áruimat, női, férfi és gyermek-harisnyáimat és a diszárutár-szalmába vágó minden kigondolható cikkkel dús választékát a t. cz. közönség nagybecsű figyelmébe ajánlani.

Alázatos szolgálója:
Kohn Lajos,
a diszárutár tulajdonosa.

3-3

Hirdetmény.

Az erdélyi gazdasági egyesület 1875. december 11-én tartott rendkívüli közgyűlése 303. jegyzőkönyvi szám alatt elhatározta, hogy az egyesület tulajdonát képező nagy-búni birtokot örök áron eladná tegye.

A nagy-búni birtok felügyeletével megbízott intéző bizottság, vonatkozással a fenti határozatra, ezenel közli, hogy nevezett birtok eladása céljából zárt ajánlati tárgyalást fog tartani.

A venni szándékozók tiszteletteljesen felkéretnek, hogy írott és pecséttel elzárt ajánlataikat legkésőbb 1876. április 9-ik napjának déli tizenkötödik órájáig az erdélyi gazdasági egyesület titkári hivatalához benyújtani sziveskedjenek. Az ajánlatban a kiadott vételár számmal és betűvel tisztán kiírva legyen, a fizetés készpénzben vagy tőzsdéi árfolyam szerint átveendő földterülettel és költvényekkel köttet ki, a vétel joggyűlése után felmerülő állami illeték- és bélyegzet a vevő tartozik hordozni.

A beérkezett ajánlatok április 9-én délután 5 órakor fognak az intéző bizottság ülésében felbontatni s az illő árt ígérő, legkedvezőbbnek talált ajánlat a másnap, április 10-én tartandó közgyűlésben elfogadás végett ajánlatni.

A fent kitért határidőn túl érkezett, vagy szóval tett ajánlatok tekintetbe nem jöhetnek.

A fizetési módokat, a birtok átvételének ideje, valamint egyéb netaláni részletek a közgyűlés kinyert helybenhagyása után közösen fognak az intéző bizottság és vevő által megállapítani.

Kelt a nagy-búni intéző bizottság Kolozsvárt, 1876. mártius 27-én tartott üléséből. Gróf Mikó Imre, s. k. bizottsági elnök. Gamauf Vilmos, s. k. bizottsági jegyző.

Ajánlják a n. érdemű közönségnek az alant jegyzett árak mellett:

19-*

Asztali bor	üveg	1/2 üveg	1/4 üveg
Bakator	50	30	15
Riesling	74	42	21
Rózsamali	80	45	23
Kaküllomenti	—	75	38
Érmelléki furmint	—	75	38
Vöslani	—	85	45
Lepetit vin de Palugyai	—	90	48
Chateau Palugyai	—	—	45
Erdélyi asszu	1.25	—	—
Tokaji asszu	1.25	—	—
Muscat lunel	2.10	1.10	—
Malaga	2.40	1.20	—
Madeira	2.80	1.40	—
Cherry	2.80	1.40	—

VÖRÖSBOROK:

Ráczurmös	66	38	20
Budai	90	50	45
— sashegyi	1.10	60	30
Egri	1.38	70	35
Vöslani	—	90	45
Chateau Palugyai	—	1.25	—

Valódi francia és magyar
PEZSGÖK.
BOROK hordó száma is kaphatók.

DREHER-fele kiviteli MARCZIUSI SÖR
1 palack 40 kr.

(Czimmel ellátott "1"-es üvegek 5 kr. "1/2"-es üvegek 11 kr-ban visszavétnék.)

Tisztelettel
Csiki testvérek,
főter. gr. Teleky-ház.

A brassói magyar kaszinó 1876. évi sz. Mihály nap-tól egy vagy több évre egy szolid

vendéglőst

keres most bérelt új helyiségbe (lópiacz, görög megye háza.)

Pályázók forduljanak szóval vagy írásban egyleti igazgató Rápolty Károly urhoz, lakása tehénpiazz, 413. sz. a Brassóban.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

FRISS

Gazdasági, Vetemény-

VIRÁGMAGVAK

és kaphatók 9-*

Karvazy Árpádnál

Kolozsvárt, főter, a vetemény-piazz során.

Arjegyzékek szívesen adatnak.

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész gyógyít győke-
resen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

TITKOS

betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, egy mint:

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást különösen a

TEHETETLENSÉGET

114-100 (elgyengült férfierőt)

2) húgycsőfolyásokat (még oly idültteket is)

a nemzórészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsúfításaiban,

3) húgycsőszűkítéseket,

4) friss és idült nyálkafolyásokat nőknel, az ugynevezett fehér folyást és az onnan eredő

magtalan-ságot

5) bőrkütségeket,

6) a húgycsőbetegségek és vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 óráig, délután 3 óráig 5-ig és este 7 óráig 8-ig.

Lakik Pesten, belváros, kigyó- és város-ház utca sarkán
2-ik szám a ROTTENBILLER-fele házban.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógy-szerek megküldetnek.

MEGREDELÉSEK
a bel- és külföldi megjelent
mindennemű barbot és bárki által
hirdetett

Könyvek- és Hangjegyekre
a bel- és külföldi megjelent
mindennemű barbot és bárki által
hirdetett

KÖNYV-JEGYZÉKEK
ingyen és barmenneve szolgálok.

M. kir. egyetemi könyvtár,
DEMJÉNI.
könyv-, mű-, hangjegy-kereskedése
és zongorára
Kolozsvárt.
Főpiacz.

NAGY VÁLASZTÉK
jeles munkákban, egy a hazai, mint a né-
met és külföldi irodalom minden ágából,
tíz- és remekművek, valamint
IMÁKÖNYVEK,
legújabb díszkötetben.
Mindennemű tan- és segédkönyvek,
ifjúsági iratok,
fali térképek, atlaszok,
HANGJEGYZÉK,
ZONGORÁK.

Kiadó szállás

Kolozsvárt, főpiacz, a Fröhlich-ház második emeletében 4 szoba, konyha, pincze, hiúresz, jövő Szt.-György naptól kezdve jutányos árban kiadó, értekezhetni ugyan ott.

2-3

VALENTINI ADOLF

„Szentháromsághoz”
ezimzett gyógyszerárban, belmonostor-
utca, Redoute-soron, min léte találató:

Anatherin Salicil szájviz
Ujabb időkben egyike a legked-
veltebb szájvizeknek. Egy üveg
ára 70 kr.

Indiai foggyógy - kivonat
Kittűnő sikerrel rögtön megszüntet
minden fogfájalmakat. Egy kis-
sebb üveg 35 kr., na-gyobb 70 kr.

Dr. Conrad-fele füülolaj, hal-
lásszervek bántalmánál, különösen
füülzúgás és nehézhallás ellen. — Egy
üveg ára 70 kr.

**Dr. Conrad-fele fűszeres kösz-
vény-pamut,** a füülolaj használatá-
nál a füül begöngyölítésére, köszvé-
nyes fájdalmaknál a szenvedő ré-
szek bepölyvázására. Egy csomag
ára 30 kr.

Dr. Wittke fele szemcseppek
szerencsén gyógyítanak fáradt és
megrongált látszerveket, és mint
szemérsítő-szer, igen kittűnő.

Pulcherin Kittűnőleg hat a bőre,
annak hajlékonyságát és finom-
ságát eszközli és mindennemű fol-
tok, különösen a májfoltokat bizto-
san eltávolít. — Kisebb üveg ára 1
frt, nagyobb 1 frt 80 kr.

Ephedicon. Leghathatósabb
szer a szepők eltávolítására. — Egy
üveg ára 1 frt. (82-100)

Valódi „Moll”-fele Sósorszesz,
egy üveg ára 80 kr.